3 SEM TDC PSCN (CBCS) DSC 3

2024

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Discipline Specific Course)

Paper: DSC-3

(Comparative Government and Politics)

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুষায়ী উত্তৰ দিয়া :

1×8=8

Answer the following as directed:

(a) 'ৰেষ্টমিনষ্টাৰ আৰ্হি (Westminster model)' চৰকাৰ ব্যৱস্থাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

Provide an example of 'Westminster' model of Government.

(b) ১৯৮২ চনৰ পূৰ্বে কানাডাই ইয়াৰ সংবিধান সংশোধন কৰিবৰ বাবে ব্ৰিটিছ সংসদৰ কাষ চাপিবলগীয়া হৈছিল। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

> Before 1982, Canada could only change its Constitution by asking the British Parliament to do it.

> > (Write True or False)

- (d) ক্ষুদ্ৰ ৰাজনৈতিক দলসমূহে বছ-দলীয় ব্যৱস্থাৰ পৰা কেনেদৰে লাভান্বিত হ'ব পাৰে?

  How can smaller political parties be benefited from a multiparty system?
- (e) নিম্নলিখিত কোনটো ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰতিবেদনত 'মানৱ নিৰাপন্তা'ৰ বিষয়টো প্ৰথমবাৰৰ বাবে বিবেচনা কৰা হৈছিল?

Which of the following UN Reports first introduced the concept of Human Security?

(i) ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদ, ১৯৪৫ The UN Charter, 1945

- (ii) UNDP মানৱ উন্নয়ন প্রতিবেদন, ১৯৯৪
  UNDP Human Development Report,
  1994
- (iii) UNDP মানৱ উন্নয়ন প্রতিবেদন, ১৯৯৭ UNDP Human Development Report, 1997
- (iv) মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰ, ১৯৪৮
  Universal Declaration of Human
  Rights, 1948
  (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct one)

- গ্য) স্থানীয় উদ্যোগসমূহৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ এক সন্তাব্য নেতিবাচক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা। What is a potential negative effect of globalization on local industries?
- (g) তলৰ কোনখন ৰাষ্ট্ৰত 'প্ৰচ্ছায়া মন্ত্ৰীসভা' নাই?

  Which of the following countries does not have a 'shadow cabinet'?
  - (i) হাংগাৰী / Hungary
  - (ii) শ্রেট ব্রিটেইন / Great Britain
  - (iii) কানাডা / Canada
  - (iv) চীন / China

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা) (Choose the correct one)

(h)	হৈছে চীনৰ সৰ্বোচ্চ কাৰ্যবাহী সংস্থা।
	(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
	is the supreme executive body in
	China.
	(Fill in the blank)

- 2. তলৰ বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×4=16

  Write short notes on the following :
  - (a) প্রথম স্থান পালেই বিজয়ী হোৱা পদ্ধতি First-past-the-post system
  - (b) একনায়কত্ববাদী শাসনপ্রণালী
    Authoritarian regime
  - (c) হেয়াৰ পদ্ধতি Hare system
  - (d) তুলনামূলক ৰাজনৈতিক বিশ্লেষণৰ পদ্ধতিসমূহ Methods of comparative political analysis
- 3. তুলনামূলক ৰাজনীতি কি? তুলনামূলক ৰাজনৈতিক বিশ্লেষণৰ সমসাময়িক পদ্ধতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+8=12 What is comparative politics? Discuss the contemporary methods of comparative political analysis.

अथवा / Or

বর্তমান সময়ত বহু গণতান্ত্রিক শাসন ব্যৱস্থাই একনায়কত্ববদী শাসনৰ কৌশলসমূহ কিয় আশ্রয় লোৱা দেখা যায়? বিশ্লেষণ কৰা। 4+8=12

Why have many democratic countries resorted to the tactics of authoritarianism in contemporary times? Analyze.

4. কানাডাৰ সংবিধান সংশোধন পদ্ধতিৰ লগত ব্ৰিটিছ সংবিধানৰ সংশোধন ব্যৱস্থাৰ এক তুলনামূলক আলোচনা কৰা। 11 Compare the amendment procedure of the Constitution of Canada and the UK.

অথবা / Or

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে এক আলোচনা যুগুত কৰা। 11 Discuss the election procedure of the President of the USA.

5. এক সমৃদ্ধিশালী গণতন্ত্ৰৰ বাবে তুমি কোনটো নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাক অতিকৈ উপযোগী হিচাপে বিবেচনা কৰা? তোমাৰ যুক্তিটো উপযুক্ত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Which electoral system, according to you,
- is best suitable for a thriving democracy?

Substantiate your argument with suitable examples.

व्यथा / Or

মিশ্ৰিত নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থা মানে কি বুজা? মিশ্ৰিত নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11

What is mixed models of electoral systems? Discuss the processes involved in mixed electoral system.

6. এক আৰু দ্বি-দলীয় ব্যৱস্থাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা।
5+6=11

Discuss the merits and demerits of single and bi-party system.

षथवा /् Or

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ব্ৰিটেইনৰ ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ নীতি আৰু আদৰ্শৰ এক তুলনামূলক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। 11

Make a comparative analysis of the principles and ideologies of the political parties in the USA and the UK.

7. বৰ্তমান সময়ত ৰাষ্ট্ৰই বিশ্বায়নৰ সৈতে কেনেদৰে মোকাবিলা কৰিছে সেই সম্পৰ্কে এক আলোচনা যুগুত কৰা। 11 How does the State in contemporary times respond to the forces of globalization?

অথবা / Or

মানব নিৰাপত্তা মানে কি? মানব নিৰাপত্তাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+8=11

What is human security? Discuss the types of human security.

***

Discuss.